

**Skadligt vid förtäring.
Kan orsaka skador på nervsystemet.
Mycket giftigt för vattenlevande organismer med
långtidseffekter.**

**Innehåller indoxakarb. Kan ge upphov till
allergisk reaktion.**

Inandas inte damm / rök / gaser / dimma / ångor / sprej.
Tvätta händerna grundligt efter användning.
Samla upp spill.
Innehållet lämnas till en godkänd förbränningsanläggning
och behållaren lämnas till en godkänd
avfallsanläggning.
Förörena inte vatten med produkten eller dess behållare.
(Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag / Undvik
förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar.)
Farligt för bin.

**För att undvika risker för människors hälsa och för
miljön, följ bruksanvisningen.**

FÖRSTA HJÄLPEN
Inandning: Flytta ut i friska luften. Sök läkare efter betydande
exponering. Konstgjord andning och / eller syrgas kan vara
nödvändig.
Hudkontakt: Ta av förorenade kläder och skor omedelbart. Tvätta omedelbart
med tvål och mycket vatten. I händelse av hudirritation eller allergiska reaktioner
kontakta läkare. Tvätta förorenade kläder innan de används på nytt.
Ögonkontakt: Om kontaktlinser används, ta av linserna om de är lätta att
avlägsna. Håll ögonen öppna och skölj sakta och försiktigt med tempererat vatten.
Skölj grundligt, även under ögonlocken. Om ögonirritation består, kontakta en
ögonspecialist.
Förtäring: Kontakta omedelbart läkare eller Giftinformationscentralen.
FRAMKALLA INTE kräkning såvida inte läkare eller Giftinformationscentralen
uppmärnar att göra det. Om den skadade är vid medvetande: skölj munnen
med vatten.
Tel. vid olycksfall: Kemiakutens 24-timmarsservice: 020-99 60 00,
+46 (0)8 33 70 43 (utland)
Formulering: Vattendispergerbar granulät (WG)
Satsnummer: Se tryck på förpackningen.

Varning**FMC****STEWARD® 30 WG**

Insektsmedel

**Reg. nr. 5429. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot skadeinsekter i odlingar av raps, rybs, äpple,
päron, broccoli, rödkål, vitkål, blomkål, savoykål och
brysselkål.

Mot skadeinsekter i växthusodlingar av gurka, tomat,
paprika, zucchini, pumpa, chili, aubergine och melon.

Verksamma ämne:

Indoxakarb

(CAS: 173584-44-6).....300 g/kg (30,0 vikt %)

* Varumärke tillhör FMC Corporation och dess anslutna företag.

Innehåll: 250 gram e

F-02953/31811 - SWEDEN

Behandling av raps och rybs får ej ske senare än vid
utvecklingsstadium (BBCH) 57 (Sidokotten: individuella
blomknoppar synliga men fortfarande slutna).

Behandling av äpple och päron får ej ske senare än 7 dagar före skörd.
Behandling av brysselkål får ej ske senare än 28 dagar före skörd.
Behandling av broccoli, rödkål, vitkål, blomkål och savoykål på
friland får ej ske senare än 1 dag före skörd.

Behandling av gurka, tomat, paprika, zucchini, pumpa, chili,
aubergine och melon i växthus får ej ske senare än 1 dag före
skörd.

All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användning.

Importör och innehavare av godkännandet:

Cheminova A/S

Thyborønvej 78, 7673 Harboøre - Danmark

+46 (0) 703-653441

Satsnummer: Se tryck på förpackningen.

**Skadligt vid förtäring.
Kan orsaka skador på nervsystemet.
Mycket giftigt för vattenlevande organismer med
långtidseffekter.**

**Innehåller indoxakarb. Kan ge upphov till
allergisk reaktion.**

Inandas inte damm / rök / gaser / dimma / ångor / sprej.
Tvätta händerna grundligt efter användning.
Samla upp spill.
Innehållet lämnas till en godkänd förbränningsanläggning
och behållaren lämnas till en godkänd
avfallsanläggning.
Förörens inte vatten med produkten eller dess behållare.
(Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag / Undvik
förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar.)
Farligt för bin.

**För att undvika risker för människors hälsa och för
miljön, följ bruksanvisningen.**

FÖRSTA HJÄLPEN
Inandning: Flytta uti friska luften. Sök läkare efter betydande
exponering. Konstgjord andning och / eller syrgas kan vara
nödvändig.
Hudkontakt: Ta av förorenade kläder och skor omedelbart. Tvätta omedelbart
med tvål och mycket vatten. I händelse av hudirritation eller allergiska reaktioner
kontakta läkare. Tvätta förorenade kläder innan de används på nytt.
Ögonkontakt: Om kontaktlinser används, ta av linserna om de är lätta att
avlägsna. Håll ögonen öppna och skölj sakta och försiktigt med tempererat vatten.
Skölj grundligt, även under ögonlocken. Om ögonirritation består, kontakta en
ögonspecialist.
Förtäring: Kontakta omedelbart läkare eller Giftinformationscentralen.
FRAMKALLA INTE kräkning såvida inte läkare eller Giftinformationscentralen
uppmärnar att göra det. Om den skadade är vid medvetande: skölj munnen
med vatten.
Tel. vid olycksfall: Kemiakutens 24-timmarsservice: 020-99 60 00,
+46 (0)8 33 70 43 (utland)
Formulering: Vattenspergerbart granulat (WG)
Satsnummer: Se tryck på förpackningen.

Varning**FMC****STEWARD® 30 WG**

Insektsmedel

**Reg. nr. 5429. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot skadeinsekter i odlingar av raps, rybs, äpple,
päron, broccoli, rödkål, vitkål, blomkål, savoykål och
brysselkål.

Mot skadeinsekter i växthusodlingar av gurka, tomat,
paprika, zucchini, pumpa, chili, aubergine och melon.

Verksamma ämne:

Indoxakarb

(CAS: 173584-44-6).....300 g/kg (30,0 vikt %)

* Varumärke tillhör FMC Corporation och dess anslutna företag.

Innehåll: 250 gram e

Behandling av raps och rybs får ej ske senare än vid
utvecklingsstadium (BBCH) 57 (Sidokotten: individuella
blomknoppar synliga men fortfarande slutna).

Behandling av äpple och päron får ej ske senare än 7 dagar före skörd.

Behandling av brysselkål får ej ske senare än 28 dagar före skörd.

Behandling av broccoli, rödkål, vitkål, blomkål och savoykål på
friland får ej ske senare än 1 dag före skörd.

Behandling av gurka, tomat, paprika, zucchini, pumpa, chili,
aubergine och melon i växthus får ej ske senare än 1 dag före
skörd.

All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användning.

Importör och innehavare av godkännandet:

Cheminova A/S

Thyborønvej 78, 7673 Harboøre - Danmark

+46 (0) 703-653441

F-02953/31811 - SWEDEN

Skadligt vid förtäring.

Kan orsaka skador på nervsystemet.

Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Innehåller indoxakarb. Kan ge upphov till allergisk reaktion.

Inandas inte damm / rök / gaser / dimma / ångor / sprej.

Tvätta händerna grundligt efter användning.

Samla upp spill.

Innehållet lämnas till en godkänd förbränningsanläggning och behållaren lämnas till en godkänd avfallsanläggning.

Förorena inte vatten med produkten eller dess behållare. (Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag /

Undvik förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar.)

Farligt för bin.

För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.

Varning

PRODUKTFAKTA

Medlets verkan:	Insektsmedel
Registreringsnummer:	5429
Behörighetsklass:	2 L

Formulering:
Verksamt ämne:
Förpackning:
Hållbarhet:

Vattenlösligt granulat (WG)
 300 g/kg (30 vikt%) indoxakarb
 250 gram
 Två år från produktionsdatum

ANVÄNDNINGSVILLKOR

Särskilda villkor ska följas vid användning av växtskyddsmedel. Villkoren framgår av Kemikalieinspektionens godkännande av medlet och är grundade på medlets hälso- och miljörisker samt god jordbrukarsed.

Gröda	Tillåten behandling				Dos g/ha	Spridningsmetod
	Tidpunkt utv. stadium	Karenstid	Max antal beh.	Intervall antal dagar		
Vår- och höstraps, rybs	BBCH 40-57 Behandling bör följas skadetrösklarna, se tabell nedan.	Ingen behandling efter grödastadie BBCH 57	1	Ej relevant	85 g/ha	Bomspruta
Äpplen, päron	Från BBCH 40 och när det finns skadeinsekter i grödan	7 dygn	1-2	21 dagar	Alternativ 1 och 2: En behandling med 230 g/ha. Eller två behandlingar med 170 g/ha. Totala maximala dosen får inte överstiga 340g produkt/ha och säsong	Fläktspruta, tunnelspruta
Broccoli, rödkål, vitkål, blomkål, savoykål	Från BBCH 40 och när det finns skadeinsekter i grödan	1 dygn	1-3	8-14 dagar	Behandlingar som sker före BBCH 50 (växande huvuden) är dosen högst 66 g/ha, max en behandling per säsong Behandlingar efter BBCH 50 är dosen högst 85 g/ha, max Tre behandlingar per säsong Totala maximala dosen får inte överstiga 225 g produkt/ha och säsong	Bomspruta
Brysselkål		28 dygn	1 - 3	8 -14 dagar	Som ovan	
Grönsaker Växthus Gurka, tomat, paprika, zucchini, pumpa, chili, aubergine, melon	När det finns skadeinsekter i grödan	1 dygn	Högst 6 per år och max 1-3 per gröda.	8- 14 dagar	0,0085%- 0,0125% 8,5-12,5 g per 100 l vatten eller 85-125 g per ha	Bomspruta

Övriga villkor

- Växtskyddsmedlet får inte spridas där pollinerande insekter aktivt söker efter föda. Avlägsna eller täck över bikupor som är placerade i fältet tills sprutvätskan torkat in. Om bikupor utanför fältet kan exponeras vid spridning ska ett vindanpassat skyddsavstånd bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds «Hjälpreda vid bestämning av anpassat skyddsavstånd».
- Ta bort humlekolonier och andra pollinerande insekter eller stäng till ingången till boet innan spridning av växtskyddsmedlet. Insekterna får återintroduceras i odlingen 3 dagar efter behandlingen.
- Växthus ska vara täckta och permanenta odlingsutrymmen med ståhöjd. Odlingstrymmet behöver inte uppfylla definitionen av ett växthus enligt EU-förordning 1107/2009. Omfattar inte tunnelodling.

ANVISNINGAR OM ANVÄNDNING

Verknings sätt

Steward® 30 WG innehåller det verksamma ämnet indoxakarb, som tillhör gruppen oxidiazin-insekticider. Indoxakarb blockerar natriumkanalerna i insekternas centrala nervsystem. Verkningsmekanismen är unik och skiljer sig från andra insekticider. Skadeinsekterna upphör nästan omedelbart att äta. Kollaps i centrala nervsystemet ger okoordinerade eller upphörande av rörelser. Många skadeinsekter blir dock kvar på växten, men gör ingen fortsatt skada efter att de ätit av behandlat växtmaterial. De faller till marken och dör sedan inom 1-4 dygn. Upptaget sker primärt oralt men även till viss del genom kontaktverkan.

Resistensrisk

Steward® 30 WG tillhör verkningsmekanismgrupp: **IRAC grupp 22A.**

När insektsmedel med samma verkningsmekanism används mot samma skadedjur på samma fält flera år i rad kan resistens utvecklas hos enskilda arter, som då kan uppföras och bli dominerande. För att undvika risk för uppkomsten av resistens bör olika insekticider med olika verkningsmekanism blandas under säsongen och det tillåtna antalet behandlingar med Steward® 30 WG bör inte överskridas.

I grödor som får behandlas flera gånger per säsong, skall Steward® 30 WG endast användas 2 gånger i rad, därefter bör 30 dagar förflyta innan grödan kan behandlas ytterligare 1-2 gånger. Val av preparat och dosering anpassas efter skadedjur, gröda och sprutförhållanden.

FMCs produkt Avaunt® innehåller samma verksamma ämne (Indoxakarb) som Steward® 30 WG. Avaunt® och Steward® 30 WG är inte korsresistent med andra preparat som används.

Optimala verkningsförhållanden

Steward® 30 WG bekämpar ett brett spektrum av insekter fördelat på över 30 olika familjer av sugande och gnagande insekter. Lepidoptera-larver (vecklare/fjärilar) utgör den största familjen. Steward® 30 WG binds till vaxlagret på bladytan och är inte systemisk. Det är därför viktigt att man sörjer för god täckning av de växtdelar där skadeinsekterna befinner sig och därmed gör skada. Insekterna som gnagar på behandlade växtdelar får i sig produkten.

- **Långtidseffekt:** Uppnås bara på delar av plantan som blivit direkt exponerade av sprutvätskan. Effekten är beroende av dosens storlek, samt sprutvätskans täckning av grödan, men varar normalt ca 14 dagar. För snabbt växande grödor som raps och rybs kommer långtidseffekten att minska då doseringen av den applicerade produkten som är bunden till växten minskar genom tillväxtberoende utspädning.
- **Temperatur:** Effekten av Steward® 30 WG är inte temperaturberoende, men bäst effekt uppnås generellt under varma förhållanden då insekterna är mest aktiva.
- **Regnfasthet:** Steward® 30 WG är mycket regnfast och resultatet påverkas inte av stora nederbörds mängder när sprutvätskan är väl torkat in på plantorna.

Observera: Steward® 30 WG bör inte sprutas på en gröda som är stressad, skadad eller som på andra vis inte är i god tillväxt.

- **Jordtyp:** Steward® 30 WG är på grund av sitt verknings sätt okänslig för variationer i jordarter.
- **Ljutfärgning:** Steward® 30 WG är som regel mycket selektiv i alla godkända grödor.
- **Strärförkortning:** Inga risker föreligger, förutsatt korrekt användning av produkten.
- **Efterföljande grödor/gröngödslingsgrödor:** Alla förekommande grödor kan odlas efter grödor behandlade med Steward® 30 WG.
- **Omsprutning/omsädd:** Inga begränsningar föreligger, förutsatt att det maximalt tillåtna antalet sprutningar inte överskrids.

Dos, vattenmängd och behandlingstidpunkt

Steward® 30 WG verkar på skadeinsekternas larvstadier. Steward® 30 WG har dessutom effekt på ägg av vissa arter, exempelvis äppelvecklaren. Vuxna individer bekämpas inte. Dock bekämpas rapsbaggar i oljeväxter, se nedan.

Steward® 30 WG bör användas på ett tidigt angreppsstadium och vid enskilda tillfällen som förebyggande behandling.

Följ anvisningarna i tabellen nedan, samt efterföljande text. Kontrollera effekten av behandlingen genom att lämna en obehandlad yta på minst 25 kvadratmeter i fält.

Gröda	Skadegörare	Dos g/ha	Vatten-mängd l/ha	Tidpunkt utv. stadium	Anmärkningar
Höst- och vårraps, rybs	Rapsbaggar	85 g/ha	100-200 l/ha	BBCH 40-57	Behandling bör följa skadetrösklarna, se nedan.
Äpplen, päron	Tandbredvecklaren, Sommarfruktvecklaren Den större knoppvecklaren, Häcksommarvecklaren, Lövtträdsknoppvecklaren, Fruktträdsommarvecklaren, Sälgfly, Äppelvecklaren	170 - 230 g/ha Antingen en behandling med 230 g/ha eller två behandlingar med 170 g/ha Se ytterligare anvisningar för dosering nedan.	200-1350 l/ha	Från BBCH 40 Optimalt sker behandlingen omedelbart före de första äggen kläcks - se detaljer nedan.	Använd fångst-fällor för optimering av tidpunkten. Sommar-generationerna av äppelvecklaren kan vara svårbekämpade pga. den korta perioden mellan äggkläckning till att larverna gnager sig in i äpplet.
Kål Vitkål, rödkål, savoykål, blomkål, broccoli, brysselkål	Lilla kålfjärilen, Stora kålfjärilen, Kålmal, Kålmott, Kålfly, Kålvecklare, Rapsbaggar	Från BBCH 40: 66 g/ha eller Från BBCH 50: 85 g/ha	200-400 l/ha	Från BBCH 40 Vid första visuella angrepp - se detaljer nedan.	Observera att brysselkål får behandlas senast 28 dagar före skörd, medan övriga kålgrödor senast 1 dag före skörd. Max. en behandling i BBCH 40-49 eller max. tre behandlingar från BBCH 50
Grön-saker Växthus Gurka, tomat, paprika, zucchini, pumpa, chili, aubergine, melon	Kålfly, Grönsaksfly, Gammafly	85-125 g/ha eller 0,0085 % - 0,0125 % (8,5 - 12,5 g per 100 l vatten). Lägsta dosen mot kålfly.	200-300 ml/m ² Vid normal utsprutning till avdroppning	Vid första visuella angrepp - se detaljer nedan.	Vid utsprutning är det viktigt att plantorna får en optimal täckning av sprutvätskan, både på över- och undersidorna. Se ytterligare anvisningar nedan om dosering beroende på planhöjd.

Raps och rybs

Steward® 30 WG bekämpar effektivt rapsbaggar (*Meligethes aeneus*) i odlingar av oljeväxter.

Rapsbaggar: Behandling med Steward® 30 WG mot rapsbaggar utförs på det tidiga gröna knoppstadiet för att effektivt förhindra gnagskador på blomknopparna (senaste tillåtna behandling är vid stadium BBCH57). I höstraps används Steward® 30 WG normalt som första behandling. I vårraps och rybs används Steward® 30 WG som första eller andra behandling.

Behandlingströsklar i vårraps och rybs:

Utvecklingsstadium	Antal rapsbaggar
Tidigt knoppstadium	0,5-1,0 i genomsnitt per planta
Medeltidigt knoppstadium	1-2 i genomsnitt per planta
Sent knoppstadium	2-3 i genomsnitt per planta

Behandlingströsklar i höstraps:

Utvecklingsstadium	Antal rapsbaggar
Tidigt knoppstadium	1-3 i genomsnitt per planta
Medeltidigt knoppstadium	3 i genomsnitt per planta
Sent knoppstadium	5-10 i genomsnitt per planta

En generell regel är att i varmt väder med god tillväxt behandlas grödan redan vid 0,5-1 rapsbagge per planta eller vid förväntad inflygning, då en kraftig inflygning kan vara svår att stoppa innan den gör skada. Under kalla förhållanden behandlas vårraps och rybs när det är 1-3 rapsbaggar per planta och höstraps när det är 3-5 rapsbaggar per planta. En behandling med Steward® 30 WG bekämpar också pyretroidresistenta rapsbaggar effektivt. På grund av verkningsmekanism hos Steward®

30 WG kan beslut om eventuell uppföljande behandling inte enbart baseras på överskridning av behandlingströsklar. Hänsyn bör också tas till hastigheten på grödans nytillväxt, ytterligare inflygning av rapsbaggar samt förväntat gynnsamt väder för rapsbaggar som också kan göra en bekämpning nödvändig. Vid normal väderlek för årstiden har Steward® 30 WG effekt i 7-14 dagar för höstraps och 7-10 dagar för vårraps och rybs. Vid kraftig tillväxt i plantan och knopparna, samt varmt väder och återkommande nyinflygningar var till varannan dag är den maximala effekten för vårraps ca 4-5 dagar. Vid uppföljande behandling väljs en produkt med en annan verkningsmekanism.

Följ alltid utvecklingen i fält varje dag av både växtens tillväxt, inklusive knopparnas utveckling och mängden av rapsbaggar för att kunna göra en god bedömning om när en eventuellt ny behandling ska ske.

Äpplen, päron

Steward® 30 WG kan användas från utvecklingsstadium 40 (när skottet har nått full längd). Behandlingen anpassas till de larver som skall bekämpas. Använd feromonfällor för att bestämma den optimala behandlingstidspunkten.

Steward® 30 WG kontrollerar alla larvgenerationer men rekommenderas att användas vid begynnande äggkläckning eller vid förekomst av de första larverna, särskilt då angreppet förekommer på den del av plantan som skall skördas/säljas. Optimal bekämpning uppnås vid sprutning omedelbart före äggkläckning.

Skadeinsekter: Steward® 30 WG ger moderat till god kontroll av följande larver i äpple- och päronodlingar:

Tandbredvecklaren (*Pandemis heparana*), Sommarfruktvecklaren (*Adoxophyes orana*), Den större knoppvecklaren (*Hedya nubiferana*), Häcksommarvecklaren (*Archips rosana*), Lövtträdknoppvecklaren (*Spilonota ocellana*), frukttträdsommarvecklaren (*Archips podana*), sälgfly (*Orthosia sp.*) och äppelvecklaren (*Cydia pomonella*).

Dosering och vattenmängd: Då Steward® 30 WG bekämpar larverna via kontaktverkan och oralt intag, är det viktigt att tillräckligt med vatten används för att täcka alla växtdelar som behöver skydd. Doseringen beror av trädhöjd och bladmängd.

Äppelvecklare: Behandling mot äppelvecklare skall utföras vid begynnande angrepp från stadium "musöron" (BBCH54) till "frukt halv storlek" (BBCH75). Vid bekämpning av äppelvecklare är det viktigt att bekämpning riktas mot äggen. Det betyder, att bekämpning bör ske vid inflygning/äggläggning, innan äggen kläcks. Tidpunkten fastställs bäst genom användning av feromonfällor.

Dosen är 170 g Steward® 30 WG per hektar vid 200-1000 l vatten/ha och 170 g Steward® 30 WG / 100 l vatten, vid 1000-1350 l vatten/ha eller maximalt 230 g Steward® 30 WG per hektar. Typisk sprututrustning är traktorburen högttryckluft dimmspruta (fläktspruta) och tunnelspruta

Vid behov upprepas behandlingen 10-14 dagar senare.

Steward® 30 WG får användas högst 2 gånger per växtsäsong och doseras enligt följande alternativ:

- Alt.1: En behandling med 230 g/ha Steward® 30 WG
 Alt.2: Två behandlingar med 170 g/ha Steward® 30 WG med två veckors intervall.

Alternera eventuellt med ett annat preparat.

Övriga larver i äpple- och päronodlingar:

- **Vårgenerationer:** Behandlingen sätts in när larverna börjar äta växtmaterial på knoppstadiet
- **Sommargenerationer:** Grödan behandlas med Steward® 30 WG 6-8 dagar efter inflygningen av de vuxna individerna, eller vid begynnande äggkläckning / fynd av första larver på grödan.
- **Eventuell uppföljande behandling:** Om inflygningen sker över en längre period bör en uppföljande behandling ske. Vid nyinflygning utförs en ny behandling när bekämpningströskeln är uppnådd, dock tidigast 14 dagar efter första behandling. Alternera eventuellt med ett annat preparat.

Kål (rödkål, vitkål, savojkål, blomkål, broccoli, brysselkål)

Steward® 30 WG ger god kontroll av larver från kålfjäril (*Pieris spp.*) inklusive lilla kålfjärilen (*Artogeia rapae*) och stora kålfjärilen, (*Pieris Brassicae*), kålmal (*Plutella xylostella*), kålmott (*Evergestis forficalis*), kålfly. (*Mamestra brassicae*) och kålvecklare (*Clepsis spectrana*).

Steward® 30 WG bekämpar effektivt rapsbaggar.

Steward® 30 WG kan användas från utvecklingsstadium 40 mot vecklarlarver i kålgrödor. Behandling med Steward® 30 WG, sker när de första vecklarlarverna (skador) ses på plantorna.

Vid behandlingar i växande huvuden (BBCH40-49) är maxdosen 66 g/ha, en behandling per säsong. Vid behandlingar i fullt utvecklade huvuden från BBCH50 används 85 g/ha, max tre behandlingar per säsong.

Den lägre dosen bekämpar kålfjäril (*Pieris spp.*) inklusive lilla kålfjärilen (*Artogeia rapae*) och stora kålfjärilen, (*Pieris Brassicae*) och kålfly. (*Mamestra brassicae*). Den högre dosen har effekt mot alla ovan nämnda skadegörare.

Används fångstfällor och konsultation av rådgivare kan tidpunkten ytterligare optimeras i förhållande till antalet graddagar.

Vid nyinflygning utförs en ny behandling när bekämpningströskeln är uppnådd, vanligen 8-14 dagar efter första behandlingen.

Behandling med Steward® 30 WG mot rapsbaggar utförs på det tidiga gröna knoppstadiet för att effektivt förhindra gnag av blomsterknopparna.

Grönsaker Växthus (gurka, tomat, paprika, zucchini, aubergine, chili, melon)

Steward® 30 WG ger god kontroll av larver från kålfly (*Mamestra brassicae*), grönsaksfly (*Lacanobia oleracea*), (*Chrysodeixis chalcites*) och gammalfly (*Autographa gamma*).

Dosering och vattenmängd: Dosen anpassas efter grönsakernas höjd, så att vid en genomsnittlig planthöjd på 2 meter används 125 g/ha. Dosen (och vattenvolymen) bör justeras om höjden eller bladmängden är reducerad. Dosen bör inte sänkas till en lägre koncentration än 85 g/ha om tillräcklig bekämpning av vissa skadegörare skall uppnås. Se i övrigt nedanstående tabell:

Kulturens höjd, genomsnitt (m)	Dos g/ha	Normalvätskemängder/1000m ² nettoareal liter
1,00	85	150-200
1,50	95	200
2,00	125	300

Tidpunkt: Behandling sker när de första vecklarlarverna (skador) ses på plantorna. Optimal bekämpning sker vid sprutning omedelbart före äggkläckning. Används fångstfallor och konsultation av rådgivare kan tidpunkten ytterligare optimeras i förhållande till antalet graddagar. Vid nyinflygning utförs en ny behandling när bekämpningströskeln är uppnådd, vanligen 8-14 dagar efter första behandlingen. Så länge det finns vuxna individer närvarande rekommenderas återbehandling med ett annat preparat i intervall av 10-14 dagar. Grödan bör inte lämnas obehandlad i flygperioden. Behandling får ske högst 6 gånger per år och högst 3 behandlingar per gröda.

Beredning av sprutvätska

Börja alltid arbetet med en ren spruta. Intorkade hinner från tidigare sprutningar kan innehålla rester som kan frigöras och ge skador på en senare gröda. Detta gäller allmänt för alla produkter.

Fyll tanken med ¾ vatten. Tillsätt den beräknade mängden Steward® 30 WG direkt i tanken under omrörning och först därefter en eventuell blandningspartner. Fyll därefter med vatten. Fortsätt omrörning tills sprutningen är avslutad.

Tillredd sprutvätska ska omedelbart användas och får ej lämnas kvar i tanken över natten.

Sprutvätskan ska vara under omrörning vid transport och sprutningsarbete. Vid tillredning av sprutvätska får ingen vätska komma ut i avlopp, åar eller vattentäcker. Använd en biobädd eller en platta med uppsamling.

Spridningsteknik

Val av vätskemängder, storlek på munstycken, tryck och körhastighet ska säkra en jämn täckning av plantorna samt minimera avdriften. Rekommenderad duschkvalitet är medium. Steward® 30 WG är inte systemisk, och det är därför viktigt sprutvätskan täcker grödans alla delar, både på över- och undersidan. Störst vätskemängder används i täta, kraftiga kulturer, samt i kulturer där det är viktigt att täcka den nedersta delen av plantan (se anvisningar under de olika grödorna ovan). Om "Hjälpredan för vindanpassat skyddsavstånd" behöver användas vid spridning av Steward® 30 WG följ anvisningarna i broschyrerna "Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbrukspruta med bom" och "Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av fläktspruta i fruktodling". Dessa finns att hämta på www.sakertvaxtskydd.se.

Blandningar

Steward® 30 WG kan blandas med de flesta andra växtskyddsmedel relevanta för grödan. Kontakta din lokala representant för rekommendation om blandningar. Läs alltid blandningspartners etikett före eventuell blandning. Steward® 30 WG kan inte blandas med alkaliska produkter. Undvik att blanda preparat vid behandling av känsliga grödor. Vid blandning av fler än 2 produkter finns ökad risk för munstycke- och filterstopp på grund av utfällningar, förtjockningar eller liknade.

Rengöring av sprututrustning

Börja alltid sprutarbetet med en ren spruta. Kontrollera att det inte finns beläggningar eller rester i tanken, speciellt då många tankblandningar kan ge beläggningar. Läs etiketten för det sist använda medlet för rengöring av sprutan. De flesta beläggningar kan lösas upp genom att sätta sprutan i blöt med 0,5 l All Clear® Extra per 100 l vatten. För sprutning av alla medel gäller: Skölj tanken/sprutan efter att dagens sprutarbete är avslutat eller fyll tanken med vatten så sprutresten inte torkar in, även om samma medel skall användas nästa dag. Speciellt kan tankblandningar med "EC" formuleringar och/eller mikronäringsämnen ge beläggningar i tanken, som kan vara mycket svårt att få bort, om de torkar in.

Rengöring av sprututrustningen efter Steward® 30WG:

FÖR ATT UNDVIKA SKADOR PÅ ANDRA GRÖDOR ÄN STRÅSÄD EFTER SPRUTNING MED PRODUKTEN, TVÄTTA NOGRANT ALL UTRUSTNING OMEDELbart EFTER AVSLUTAD SPRUTNING, BÅDE INVÄNDIGT OCH UTVÄNDIGT, GENOM ATT FÖLJA PROCEDUREN NEDAN:

Starta alltid med en ren tank och sprutsystem. Rengör utrustningen noggrant omedelbart efter användningen.

1. Tvätta noggrant och fullständigt alla tankens inre ytor, inklusive locket, med rent vatten (använd minst 10 % av tankens kapacitet), så att alla rester och avlagringar tas bort. Spola pump, filter och bom efter att silar, munstycken och filter har tagits bort (tvätta dessa separat). Töm ur resten av tvättvattnet från tanken.
2. Fyll sprutan med minimum 10 % av tankens kapacitet med rent vatten och tillsätt 0,5 liter All Clear® Extra per 100 liter vatten. Spruta ut lite av tvättvattnet genom bom och munstycken, så att dessa blötläggas. Låt stå i minst 15 minuter med omrörning och sköljning igång.
3. Töm sprutan. Upprepa spolning (min 10% av tankens kapacitet) och tömning
4. Ta hand om sköljvattnet enligt nationella och lokala bestämmelser. Se till, att tvätt- och sköljvatten inte spolats ut så att det förorsakar skada på träd eller känsliga grödor, eller kan förorena yt- eller grundvatten.
5. Munstycken och filter ska tas bort och rengöras separat med All Clear® Extra i samma koncentration som vid rengöring av sprutan.

TOMEMBALLAGE

Tom förpackning får inte återanvändas. Preparatrest och brukade, ej rengjorda, förpackningar är farligt avfall och ska lämnas för destruktion. Kontakta kommunens miljö- och hälsoskyddsförvaltning för information om avfallshandling. **Rengjord förpackning kan lämnas till Svepretur.** (Cheminova A/S, dotterbolag till FMC Corporation, är anslutna till Svepretur, tel 0370-17385, info@svepretur.se).

Allt tomemballage sköjs då omsorgsfullt (minst 3 ggr) med vatten som hålls i spruttanken och används vid bekämpningen.

SKYDDSUTRUSTNING

Se också närmare anvisningar i produktens säkerhetsdatablad.

Ögonskydd: Skyddsglasögon med sidoskydd (EN166).

Handskydd: Skyddshandskar (nitril, 0,4 - 0,7 mm, klass 6, användningstid: > 480 min).

Kroppsskydd: Vid sprutning utomhus - Heltäckande skyddskläder typ 5 - 6 (EN ISO 13982-2 / EN 13034), gummiförkläde, gummistövlar av nitrilgummi (EN 13832-3/EN IS 20345)

Kroppsskydd: Vid sprutning i växthus - Heltäckande skyddskläder typ 4 (EN 14605), gummiförkläde, gummistövlar av nitrilgummi (EN 13832-3/EN IS 20345)

Andningsskydd vid påfyllning av sprutan: Halvmask med partikelfilter FFP1 (EN 149).

Andningsskydd vid sprutning utomhus: Halvmask med partikelfilter P1 (EN 143).

Andningsskydd vid sprutning i växthus: Halvmask med partikelfilter P1 (EN 143).

Vid sprutning med traktor försedd med sluten förarhytt och luftfilter behövs normalt inte skyddskläder eller andningsskydd.

Allmänna hygienåtgärder: Undvik kontakt med hud, ögon och kläder. Avstå från mat, dryck, rökning och snusning vid arbetsplatsen. Får ej komma i kontakt med livsmedel eller djurfoder. Ta av nedsmutsade kläder. Förvara skyddsutrustning separat. Tvätta händerna före raster och omedelbart efter hantering av produkten. Dusch och tvätta alla kläder efter arbetspassets slut. Byt ut skadad utrustning.

FÖRVARING

Förvara produkten på en torr, sval och frostfri plats för att på bästa sätt bevara dess hållbarhet. Förvaras oätkomligt för barn, åtskilt från livsmedel och foder, samt på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening. Förvara alltid produkten i originalförpackningen.

ATT BEAKTA

Rekommendationerna för produktens användning är utarbetade genom fältförsök med normal variation av yttre betingelser. Tillverkaren fråntar sig ansvaret för oförutsedda omständigheter beträffande väder, jordart, resistens, användningsätt, blandning med andra produkter, nya sorter, och andra faktorer som kan påverka produktens effekt. Sådana faktorer kan ge oönskade symptom på grödan eller försämra effekten. Minskad dosering ger alltid osäkrare effekt och förutsätter optimala betingelser för att omsprutning skall undvikas. Tillverkaren kan ej heller hållas ansvarig för skada som uppkommer genom slarv eller oskicklig användning av produkten. Varans kvalitet garanteras endast om den erhållits och förvarats i sluten originalförpackning.

Köp av detta material medför inga rättigheter under patent i länder utanför Sverige.

Varumärken registrerade av:

Avaunt®, All Clear®, Steward®: FMC Corporation

